

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-85/2023/3

Datum: 5. 1. 2024

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
gp.mgts@gov.si

ZADEVA: Predlog novega Zakona o Poslovnem registru Slovenije (EVA 2023-2180-0053) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-351/2023/5 (IPP), prejet dne 13. 12. 2023 ter gradivo objavljeno na portalu e-Demokracija

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k predlogu Zakona o Poslovnem registru Slovenije – EVA 2023-2180-0053 (predlog ZPRS-2).

Po pregledu predloga ZPRS-2 IP ugotavlja, da predlog ZPRS-2 ureja primerljivo materijo kot veljavni Zakon o poslovnem registru Slovenije (ZPRS-1), pri čemer gre v pretežnem delu za urejanje zbiranja in obdelav podatkov o poslovnih subjektih, v delu pa tudi za urejanje zbiranja in obdelave osebnih podatkov (torej podatkov o določljivih ali določenih fizičnih osebah). Bistven izziv v zvezi s tem glede na dosedanje izkušnje in znane probleme v praksi predstavljajo tisti podatki poslovnih subjektov, ki imajo dvojno naravo. Gre za podatke, ki predstavljajo v določenih primerih osebne podatke določene ali določljive fizične osebe, v drugih primerih pa podatke poslovnega subjekta, to so npr. davčna številka, ime in priimek, naslov prebivališča, ki je hkrati sedež poslovnega subjekta, v določenih primerih tudi številka transakcijskega računa samostojnega podjetnika posameznika, kadar ta uporablja isti transakcijski račun tudi kot fizična oseba.

Predlagano besedilo 40. člena ZPRS-2, ki ureja javnost podatkov poslovnega registra (doslej je to urejal 22. člen ZPRS-1) naj bi se po novem glasil:

»40. člen

(vpogled, iskanje in izpis podatkov)

- (1) Podatki, ki so o subjektih vpisa in njihovih delih vpisani v poslovnem registru, so javni podatki.*
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek veljajo za podatke iz prve alineje drugega odstavka 14. člena tega zakona določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, če ta zakon ne določa drugače.*
- (3) Davčna številka in naslov prebivališča fizične osebe, ki sta hkrati davčna številka ter sedež in poslovni naslov subjekta vpisa, z vpisom tega subjekta vpisa v poslovni register postaneta javna podatka in ostaneta javna podatka še dve leti po izbrisu subjekta vpisa iz poslovnega registra.*
- (4) Zbirka listin poslovnega registra ni javna, če ta zakon ali drug predpis ne določata drugače.*
- (5) Upravljevec registra zagotavlja vpogled v javne podatke posameznega subjekta vpisa in njegovih delov neposredno ali z dostopom prek svojega spletnega portala. Upravljevec registra zaradi varnosti pravnega prometa omogoči iskanje in vpogled v podatke, v katerem subjektu vpisa je določena oseba ustanovitelj, družbenik, član organa nadzora ali zastopnik. Iskanje se pri fizičnih osebah omogoči z uporabo kombinacije osebnega imena ter EMŠO ali kombinacije osebnega imena ter davčne številke ali kombinacije osebnega imena ter naslova prebivališča, vpisanega v poslovni register, pri pravnih osebah pa z uporabo firme, imena, matične ali davčne številke. Prejšnja stavka se uporabljata za subjekte vpisa, ki se vpisujejo na podlagi zakona, ki ureja sodni register, za podjetnike in za druge*

fizične osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost. Pri subjektih vpisa, ki se vpisujejo na podlagi zakona, ki ureja sodni register, se vpogled v podatke iz drugega stavka omogoči tudi s povezavo v skladu z zakonom, ki ureja sodni register. Iskanje in vpogled v podatke sta brezplačna.

(6) Javni podatek posameznega subjekta vpisa iz prejšnjega odstavka je tudi številka transakcijskega računa subjekta vpisa pri ponudniku plačilnih storitev, ki ga upravljavec registra zagotavlja iz registra transakcijskih računov, ki ga upravlja v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme.

(7) Ne glede na četrty in peti odstavek tega člena zagotavlja upravljavec registra brezplačno javne podatke in listine o:

- posameznem subjektu vpisa iz 3. do 6. točke prvega odstavka 3. člena ZSReg in iz 2. točke drugega odstavka 3. člena ZSReg, ki jih ustanovijo poslovni subjekti iz Priloge II Direktive 2017/1132/EU,
- čezmejnem preoblikovanju ali čezmejni združitvi ali čezmejni delitvi
tudi prek sistema povezovanja poslovnih registrov.

(8) Upravljavec registra zagotavlja uradni izpis javnih podatkov za subjekte vpisa, za katere je upravljavec registra pristojni in registrski organ, in dele subjektov vpisa na podlagi vloge uporabnika.

(9) Upravljavec registra zagotavlja izbor javnih podatkov iz poslovnega registra v papirni ali elektronski obliki na podlagi vloge uporabnika.

(10) Upravljavec registra v soglasju z Vlado Republike Slovenije s tarifo določi nadomestila za stroške priprave in posredovanja podatkov poslovnega registra v skladu z zakonom, ki ureja ponovno uporabo informacij javnega značaja.

(11) Izreki sklepov, objavljeni na podlagi 28. do 33. člena tega zakona, so brezplačno javno dostopni eno leto po dnevu njihove objave.

(12) Upravljavec registra zagotavlja izpis javnih podatkov o podjetniku prek svojega spletnega portala še dve leti po izbrisu podjetnika iz poslovnega registra (zgodovinski izpis). Za druge izbrisane subjekte vpisa in njihove dele, razen za subjekte vpisa, ki se vpisujejo na podlagi zakona, ki ureja sodni register, zagotavlja upravljavec registra prek svojega spletnega portala vpogled v naslednje javne podatke o subjektu vpisa ali njegovem delu: matična številka, firma ali ime, sedež, poslovni naslov, davčna številka, datum vpisa in izbrisa ter razlog izbrisa. Upravljavec registra zagotavlja vpogled v javne podatke iz prejšnjega stavka še dve leti po izbrisu subjekta vpisa ali njegovega dela iz poslovnega registra.«.

V zvezi z določbami prvega in drugega odstavka 40. člena IP predlaga, da se jasneje zapiše, kateri podatki so javni in kateri ne, npr. na način 'podatki iz ... alinej ... odstavkov 14./15./16. člena'. Kot je predlagano, naj bi namreč bili javni vsi podatki o subjektih vpisa in njihovih delih. Določba drugega odstavka pa je v tem smislu odveč, saj ničesar novega ali vsebinskega ne določa glede konkretnih obdelav osebnih podatkov, njena vsebina pa izhaja že neposredno iz Splošne uredbe in ZVOP-2, ki določata, kaj so osebni podatki in kaj ne ter kakšne so obveznosti upravljavcev/obdelovalcev/uporabnikov v zvezi s tem.

Primeri iz prakse dodatno kažejo, da bi veljalo temeljiteje razmisliti zlasti tudi o možnih zaščitnih ukrepih in sorazmernosti obstoječe ureditve, v skladu s katero sta javna podatka o davčni številki in naslovu prebivališča fizične osebe vedno takrat, kadar gre hkrati za davčno številko in sedež poslovnega subjekta. Taka ureditev namreč npr. pomeni, da so javni podatki domači naslovi vseh samostojnih kulturnih delavcev, slikarjev, novinarjev, igralcev ipd., ki so hkrati poslovni subjekti. V zvezi s tem kot minimalen tak ukrep pozdravljamo izrecno določbo, ki določa dvoletni rok po izbrisu subjekta vpisa, po katerem taki varovani osebni podatki niso več javni. Dodatno predlagamo, da se tudi glede javnosti transakcijskih računov v zakon jasno in izrecno napiše, kot navajate v obrazložitvi, da ti podatki niso javni in brezplačno dostopni, če gre za podatke o fizičnih osebah, razen za podatke o transakcijskih računih podjetnikov in zasebnikov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti. Smiselno pa bi bilo tudi za slednje določiti, da se po izbrisu takega poslovnega subjekta iz poslovnega registra nemudoma izbrise tudi podatek o transakcijskem računu, če gre hkrati za transakcijski račun fizične osebe.

Dodatno v zvezi s povezovanjem in usklajevanjem podatkov s Centralnim registrom prebivalstva predlagamo, da preverite, ali je ustrezna določba 3. odstavka 14. člena, da se ta uskladitev izvede z uporabo davčne številke (in ne EMŠO).

Glede določb VI. poglavja (20. – 22. člen) predloga ZPRS-2, ki podrobneje urejajo postopke v sistemu za podporo poslovnim subjektom ter s tem povezani informacijski sistem, predlagamo, da jasno opredelite različne vloge, naloge in odgovornosti v zvezi z varstvom osebnih podatkov za posamezne

udeležene subjekte (poleg upravljavca PRS so to tudi vsi drugi upravljavci posameznih povezanih informacijskih sistemov ter ministrstvo, pristojno za zagotavljanje elektronskih storitev javne uprave, ki upravlja informacijski sistem za podporo poslovnim subjektom in zagotavlja ustrezno informacijsko podporo za integrirano izvajanje poslovnih procesov, ki jih obsega sistem za podporo poslovnim subjektom) zlasti npr. z vidika zagotavljanja pravic posameznikov, ukrepov varnosti ipd. V tem kontekstu svetujemo, da se izdelata ustrezna ocena učinkov v zvezi z varstvom podatkov, ki bi morala biti glede na zakonske spremembe po mnenju IP del zakonskega gradiva že na podlagi 24. člena ZVOP-2.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje in smo na voljo za morebitna dodatna pojasnila.

Lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke